

Saguly Károly

okleveles mérnök, MÁV műszaki tanácsos

1877. január 28. – 1942. november 1.

Saguly Károly

1877. január 28-án született Békéscsabán. Édesapja Saguly János csizmadia, édesanyja Balla Erzsébet.

Középiskoláinak első négy osztályát szülővárosában Békéscsabán az Evangélikus Gimnáziumban végezte. Az ötödik osztályt Eperjesen az Evangélikus Kerület Collegiumában teljesítette. Végül Sopronba került, és ott végezte el az utolsó három osztályt az Evangélikus Liceumban. Ezután a Magyar Királyi József Műegyetemen tanult tovább és 1901-ben mérnöki oklevelet szerzett.

Előbb magánmérnöki gyakorlatot folytatott, majd 1904-ben Mezőberény község képviselőtestülete a községi mérnöki állására tizenkét pályázó közül Saguly Károlyt választotta. Mint községi mérnök a mezőberényi polgári fiú- és leányiskola, valamint a községi téglagyár kibővítési munkálatait vezette és irányította az összes útburkolási és csatornázási munkálatokat.

1907. november 27-én feleségül vette Czebe István fölbirtokos leányát, Czebe Irént Mezőtúron. Házasságukból gyermek nem született.

1908. november 1-én a MÁV szolgálatába állt, mint havidíjas mérnök. A sárbogárdi osztálymérnökségen dolgozott 1908-1911 között. Az 1912-es évet a budafoki osztálymérnökségen töltötte, majd 1913-ban került a dombóvári osztálymérnökségre, mint mérnök.

Nevéhez fűződik az újdombóvári MÁV Fatelítő telep, a Dőry konzervgyár, a dombóvári járásbírószág építési munkáinak vezetése. Az újdombóvári Esterházy-vasutastelep létrehozása körül sokat fáradozott. A vasutasok részére megvett területet 591 egyenként 450 négyszögöles telekre parcellázta fel, 27 parcellát pedig közcélokra tartottak fenn. 1919-ben még csak kettő ház épült fel. 1922-ben hetven, 1930-ban 442, 1933-ban 460 volt a házak száma. Így alakult ki Saguly Károly tervei alapján az újdombóvári vasutastelep.

Tagja volt a KANSz (Keresztény Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége) Államvasúti Csoportja Mérnöki Szakkörének, ahol 1917-ben választmányi taggá választották. Dombóvári tartózkodása alatt az evangélikus egyházközség jegyzőjeként működött. A Keresztény Nemzeti Párt dombóvári csoportjának alelnöke. 1920-tól igazgatósági tagja a Dombóvár és vidéke üzemi termelő és értékesítő szövetkezetnek.

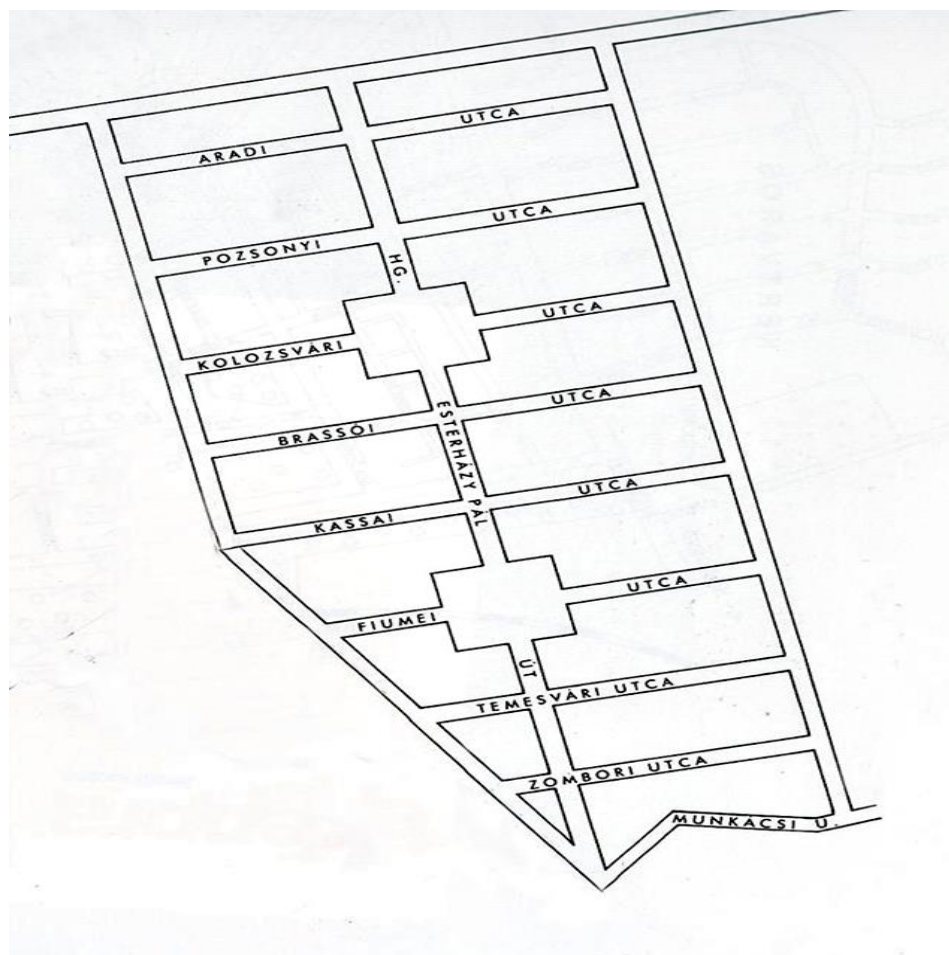
1921 júliusában áthelyezik Budapestre. A Budapest-Lajosmizse osztálymérnökség vezetőjeként dolgozik 1929-ig, amikor a Budapest-Kiskőrös osztálymérnökségre kerül vezetőnek, mint osztálymérnök, felügyelő. Ebben az időben a vasútnál fa és vashidak, kavicságyas vasbetonhidak átépítésével és más fenntartási munkákkal foglalkozott. Hosszabb utazást tett Németországban, ahol vasúti kérdések tanulmányozásával foglalkozott. 1932-ben helyezték át Budapest Terézváros osztálymérnökségre

osztálymérnöknek, mint műszaki tanácsos. Itt részesült dicsérő elismerésben 1936-ban. Nyugállományba 1937. május 31-én vonult.

1942. november 1-én hunyt el Budapesten. November 4-én helyezték végső nyugalomra a Kerepesi úti temetőben.

Végrendeletében a Protestáns Országos Árvaházra hagyta harmincöt hold szántóföldből álló békésmegyei birtokát és két budapesti házának jelentékeny részét.

(Forrás: Az összeállításban szereplő cikkek és írások.)

Saguly Károly tervei alapján kialakított újdombóvári vasutas telep.
(Forrás: DRSzN fb. csoport)

3.

Folyó szám	Év és napja		Megkereszteltnek				Szülők neve, vallása, állapota	Lakhely a ház- számával	Kereszt- atya-k neve, állapota	Keresztelő lelkész neve	Jegyzetek
	A ke- resz- télés- nek	A ke- resz- télés- nek	Neve	Nem	Tör- vény- szer- szer- sége	Tör- vény- szer- szer- sége					
109	Jan 29	Febr 1	Anna	-	nő	lov	Tadányi János Singer Anna fjv	Csaba 2094	Lezényi János Hollócsányi Maria fjv	János Lajos s. l.	
110	Jan 28	Febr 1	Károly	k	-	lov	Saguly János Balla Erzsébet csimadon	Csaba 2091	Saguly Pál csimadon, Balla Maria csimadon	Ugy	

Saguly Károly születési anyakönyvi bejegyzése.

(Forrás: familysearch.org – Békéscsaba – Egyházi anyakönyvek)

Tantárgy	Tantárgy									
	Vallás	Magyar	Latin	Földrajz	Mennyiség	Rajzmért.	Testgyak.	Ének	Szépírá	Magaviselet
Puresi Jenő, r. k.	2	3	4	4	3	3	2	2	2	2
Réthy Sándor, m. h. ism.		k	i	m	a	r	a	d	t	
Saguly Károly, öszt.	1	1	1	1	1	1	2	2	3	1
35 Singer Emil, m. h.		k	i	m	a	r	a	d	t	

(Forrás: Iskolai értesítők – Békéscsaba, Evangélikus Gimnázium 1. osztály)

Richtmann Adolf izr.*	Eperjes, Sáros 1876. máj. 6.
Saguly Károly á. h.	Csaba, Békés 1877. jan. 28.
Tyrnauer Joachim izr.	Eperjes, Sáros 1876. máj. 13.
30 Tyrnauer Márk izr.	Eperjes, Sáros 1877. okt. 23.
Weisz Mór izr.	Zsebfalu, Sáros 1877. ápr. 2.

(Forrás: Iskolai értesítők – Eperjes, Evangélikus Kerület Collegium 5. osztály)

Richtmann Adolf izr.*	Eperjes, Sáros 1876. máj. 6.
Saguly Károly á. h.	Csaba, Békés 1877. jan. 28.
Tyrnauer Joachim izr.	Eperjes, Sáros 1876. máj. 13.
30 Tyrnauer Márk izr.	Eperjes, Sáros 1877. okt. 23.
Weisz Mór izr.	Zsebfalu, Sáros 1877. ápr. 2.

(Forrás: Iskolai értesítők – Sopron, Evangélikus Líceum 6. osztály)

Az összeállításban szereplő cikkek időrendben, a megjelenés szerint lettek leírva.

4.

Békés 1904. július 03. (36. évfolyam 27. szám p. 5. ADT)

Mérnök választás.

Mezőberény község képviselőtestülete az Altnóder Ede lemondása folytán megüresedett községi mérnöki állásra tizenkét pályázó közül szavazattöbbséggel *Saguly Károly aradi vállalkozó mérnököt* választotta meg.

Az Ujság 1907. december 07. (5. évfolyam 290. szám p. 11. ADT)

Saguly Károly okleveles mérnök múlt hó 28-án tartotta esküvőjét Czebe Irénnel, Czebe István földbirtokos és neje Pásztotay Lilla leányával Mezőtúron.

Békésvármegye Hivatalos Lapja 1908. május 15. (11. évfolyam 19. szám p. 139. ADT)

Saguly Károly felebbezése, Mezőberény község képviselőtestületének 300 korona költség kiutalványozását megtagadó határozata ellen.

Atheneum nagy képes naptára 1908. (p. 228. ADT)

Mezőberény

(Békési j. Lakosainak száma: 12.875)

(A.: Békés, B.: Arad, C.: Gyula, D.: Arad, E. 101, II., 4.)

Bíró: Tóth György. Albíró: Komlódi János. Főjegyző: Kolozsi Endre. II. jegyző: Piltz Mihály. III. jegyző: Mucsy Mihály. Iktató: Farkas József. Kiadó: Haty Ödön. Adótiszt: Berényi Izidor. Irnok: Forscher Rudolf, Rigó Gyula. *Mérnök: Saguly Károly.* Orvos: Dr. Krich Imre. Dr. Karay Gusztáv. . . . .

Az Ujság 1908. november 08. (6. évfolyam 268. szám p. 22. ADT)

MÁV tisztviselők és gyakornokok kinevezése.

A kereskedelemügyi kormány november elsejétől számítandóan a következő tisztviselői és tisztviselő gyakornoki kinevezéseket publikálja:

A B) táblázat IX: fizetési csoportjának ötödik fizetési csoportjába: . . . Haner János, Galter János, Mészner Alajos, Csiskó Ernő, *Saguly Károly*, ... *havidíjas mérnökké.*

Magyarország tiszti cím- és névtára 1910. (p. 309. ADT)

Sárbogárd

Osztályvezető: Gaupmann Antal, főmérnök.

Mérnökök: Berger Imre, Mérei Andor, Varga Béla, *Saguly Károly*.

Magyarország tiszti cím- és névtára 1912. (p. 314. ADT)

Budafok

Osztálymérnök: Lengyel Lajos, mérnök.

Mérnökök: Varga Béla, *Saguly Károly*, Tarnai Miksa.

Magyarország tiszti cím- és névtára 1913. (p. 326. ADT)

Dombóvár

Osztálymérnök: Klopstock Adolf, főmérnök.

Mérnökök: *Saguly Károly*, Herczeg Gusztáv.

Tolnavármegye és a Közérdek 1914. május 04. (25. évfolyam 36. szám p. 3. ADT)

Égő vonat.

Május 1-én délután Szakályhőgyész és Hidegkut-Gyöng között a nyílt vonalon kigyulladt az 1064. számú tehervonatnak 4 kocsija. A kocsik szalmával voltak megrakva s a tűz gyorsan terjedt, hogy mentésre nem is lehetett gondolni. Az értesített dombóvári osztálymérnökség részéről hamarosan a helyszínre érkezett Polgár Géza osztálymérnök, Herczeg Gusztáv és *Saguly Károly mérnökök*, a fűtőházi főnökség pedig Zelmán Ernő mérnököt küldötte ki a helyszínre. A mérnökök a munkások segítségével esti 8 órára szabaddá tették a pályát, miután a ronccsá égett négy vasúti kocsit bevontatták Kurdra. Az eset miatt a délutáni személy- és gyorsvonatok csak átszállással közlekedhettek. A tűz állítólag akként keletkezett, hogy a mozdony szikrája gyújtotta meg a szalmával megrakott teherkocsikat. Ez a feltevés már azért is nagyon valószínűnek látszik, mert a kocsik nem voltak betakarva ponyvával. A vizsgálat megindult.

Magyarország 1914. október 24. (5. évfolyam 225. szám p. 10. ADT)

Lakbéremelést és főtanácsosi címet kérnek a vasúti mérnökök és tisztviselők.

A KANSz államvasuti csoportjának mérnöki szakköre Lázár Lajos miniszteri tanácsos elnöklete alatt gyűlést tartott. Bejelentette, hogy néhai Érkövy Kálmán főfelügyelőnek elhalálozása miatt megüresedett szakköri ügyvezető elnöki tisztségre a jelölőbizottság Rotter Károly mérnök-főfelügyelőt jelölte, akit egyhangulag megválasztottak. Wittenberger István titkár, Lux Ernő, *Saguly Károly* és Kortsák Antal hozzászólásai után a gyűlés kimondotta, hogy ragaszkodnak az 1907. I. t.-c. mellékletében említett pótlékok és kedvezmények aranyparitásos alapon való visszaállításához; a fizetések, napidíjak és átalányok olyan megállapításához, amely a létminimumot biztosítja; főiskolát végzett

tisztviselőknél 3 szobás lakás bére vétessék alapul ; a családi pótlék ne legyen összefüggésben a lakbérrel és a tisztviselők címkérdése rendeztessék. . . .

Tolnavármegye és a Közérdek 1915. április 26. (25. évfolyam 33. szám p. 2. ADT)

Előléptetések a mávnál.

Herczeg Gusztáv és Saguly Károly mérnökök, Steiner Mór, Martinelli Gusztáv, Molnár Endre, Bajkai László, Kruisz Nándor, Bessenyei Béla, Podluzsányi Dezső dombóvári hivatalnokok, a következő fizetési osztályba, illetőleg ugyanazon fizetési osztály magasabb fizetési fokozatába előléptek. Valamennyi a szolgálat pragmatikában megszabott várakozási időn belül, soron kívül léptek elő. . . .

Saguly Károly vezette az újdombóvári Fatelítő telep építkezéseit.
(Forrás: Dombóvári Retró fb. csoport)

Dombóvári Hírlap 1917. január 01. (1. évfolyam 1. szám p. 3. ADT)

Egyházi gyűlés.

A dombóvári ág. h. ev. egyházközség presbytériuma december 26-án Schréter Károly gyülekezeti felügyelő, és Godina István evangélikus lelkész elnöklése alatt ülést tartott. Jelen volt: Saguly Károly egyházközségi jegyző, Vínékker János, Rothermel Henrik, Baumgart János, Rein János, Kresz Péter és Buchert István. Ez alkalommal a presbytérium az egyetemes adóalapi bizottságtól nyert 1500 K rendkívüli segélynek hova fordítását állapította meg. Kimondotta továbbá, hogy a lelkési alap javára 2000 K hadikölcsönt jegyez, mely összeghez

7.

Rothermel Henrik 500 K-t, Vinekker János pedig 60 K-t adományozott. A templomalapra Rothermel Henrik ugyancsak 500 K-t adakozott.

Dombóvári Hírlap 1917. október 28. (1. évfolyam 44. szám p. 2. ADT)

Jubileumi adományok.

A reformáció négyszázados jubileuma alkalmából a dombóvári evangélikus egyházközség részére adakoztak: Schréter Károly egyházközségi felügyelő 500 K-t, *Saguly Károly* máv mérnök 400 K-t, Baumgart János építőmester 1000 K-t.

Harangszó 1917. november 25. (31. szám p. 251. ADT)

Dombóvár

A reformáció négyszázados jubileumának a jelentőségét a 230 lélekből álló dombóvári evangélikus egyházközség tagjai is átérezték és egyházszeretetüknek, alkotni akarásuknak alapítványokkal adtak kifejezést. Templomalapra adakoztak: Baumgart János 1000, Rothermel Henrik és családja 800, Schréter Károly 500, Bacsza Gyula és neje 200, *Saguly Károly* 150, Klein Miksa és neje 100 koronát. Lelkészalapra adakoztak: *Saguly Károly* 250, Rothermel Henrik és családja 800 koronát. Összesen 3800 koronát. . . .

Tolnamegyei Ujság 1919. október 11. (1. évfolyam 5. szám p. 3. ADT)

Képviselőjelölések.

Az a nagyszabású szervezési akció, amit pártunk hetek óta folytat a vármegyében, egymás után termi gyümölcsseit. A szekszárdi, bonyhádi, tamási és tolnai jelölések után sorra került most a dombóvári kerületben is a képviselőjelölés. Október hó 5-re hívta össze pártunk ottani kitűnő ügyvezetője Bölönyi Gyula erdőfelügyelő a jelölő bizottságot, amelyre a kerület községeinek választott tagjai meg is jelentek. *Saguly Károly államvasuti főmérnök*, az ottani Keresztény Nemzeti Párt alelnöke, megnyitó beszédében bejelentette, hogy két komoly jelölt nevét hozták forgalomba: Pallavicini György őrgrófét, ki a Dunántul főkormánybiztosa, s Dr. Nagy Emilét, aki a herceg uradalomnak jószágkormányzója. . . .

Tolnamegyei Ujság 1919. december 20. (1. évfolyam 15. szám p. 1. ADT)

A megyei pártszervezetek kiépítése.

Az egyesült vármegyei párt végleg kiépítette immár központi szerveit. Amint az egyesülést kimondó határozatban jelezve volt, a párt két központi szervezetet állított fel, u. m. a megyei vezérő- és intézőbizottságot.

Az előbbihez a párt sorsát érdeklő lényeges döntések (pártelnevezés, csatlakozás az országos pártokhoz stb.), az intézőbizottsághoz a párt többi ügyeinek vezetése tartozik.

8.

1. A megyei vezérőlbizottság: Elnökök: Wéber János Alsótengelic, ifj. Dani János Decs. Ügyvezető: dr. Órffy Imre Szekszárd. Ügyvezető-helyettes: Vendl István Szekszárd. Alelnökök: Czobor Imre Dunaföldvár, Gutai János Tolna, Gyenis István Tamási, Schmeicker Konrád Gyöngyös, Nagy János Pratner Szekszárd, Potzner János Bonyhád, Renczes János Hódmezővásárhely, Saguly Károly Dombóvár.

Tolnamegyei Ujság 1920. július 10. (2. évfolyam 29. szám p. 1. ADT)

Őrgróf Pallavicini György beszámolója.

A dombóvári kerület nemzetgyűlési képviselője, őrgróf Pallavicini György a múlt vasárnap tartotta a kerület székhelyén beszámolóját, a melyen nemcsak a helyi választók voltak nagy számban képviselve, hanem a környék községei is elküldötték képviselőiket. Pallavicini kíséretében voltak Gyömörey György, dr. Tarányi Ferenc és Karaffiáth Jenő nemzetgyűlési képviselők is. A dombóváriak bandériuma Kapospula község határában fogadta a képviselőt, akit ott Illés Gyula főjegyző üdvözölt. A menet ezután a főszolgabírói hivatal előtti tere ment, ahol a népgyűlést Saguly Károly pártelnök nyitotta meg. . . .

**A Döry Konzervgyár építési munkáit is Saguly Károly vezette.
(Forrás: DRSzN fb. csoport)**

Központi Értesítő 1920. augusztus 15. (45. évfolyam 66. szám p. 988. ADT)

Szekszárdi törvényszék 1920 – 66. 1920. július 31. Cg. 130. 178/1.

Dombóvári és vidéke üzemi termelő és értékesítő szövetkezet, mint a Gaea üzemi szövetkezet, a Magyar Gazdaszövetség üzemi szövetkezetei központjának tagja. Főtelep Dombóvár.

9.

Börzsönyi Gyula, Baumgart János, Bernáth János, Cseh Antal, dr. Dőry Jenő, Németh Gyula, őrgróf Pallavicini György, dr. Piukovich Sándor, Rein János, Szévald Oszkár, *Saguly Károly* és Farkas Ferencz. A cég akkép jegyeztetik, hogy két igazgatósági tag a céghez együttes aláírását csatolja.

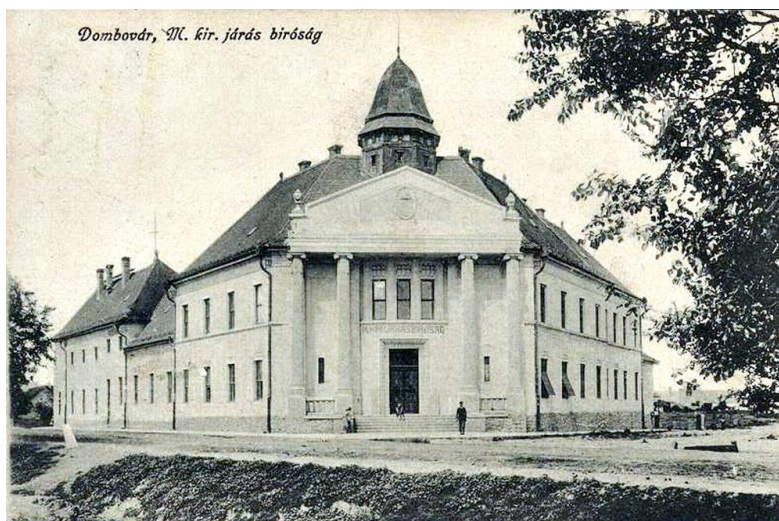
Ez a korlátolt felelősségű szövetkezet 1920. évi május hó 23. napján tartott alakuló közgyűlés által elfogadott alapszabályok szerint keletkezett.

A szövetkezet célja: tagjai anyagi helyzetét javítani azzal, hogy mezőgazdasági és ipari termelésüket, termékeik feldolgozását, raktározását és értékesítését elősegíti, az ipart fejleszti és a kereskedést előmozdítja. Tartama: határozatlan idő.

A tagok a szövetkezet kötelezettségeiért az általuk jegyzett üzletrész kétszerese erejéig felelősek.

Az igazgatóág a határozatokat a Budapesten megjelenő „Barázda, Gazdaszövetség Szövetkezés” című lapban teszi közzé.

Az igazgatóság 12 tagból áll; 1920. évi május hó 23-án választották: Börzsönyi Gyula, Baumgart János, dr. Dőry Jenő, Németh Gyula, őrgróf Pallavicini György, dr. Piukovich Sándor, Rein János, Szévald Oszkár, *Saguly Károly* és Farkas Ferencz dombóvári lakosokat.

A Magyar Királyi Járásbíróság építési munkát is vezette.
(Forrás: [hungarican.hu/Zempléni Múzeum](http://hungarican.hu/Zempléni_Múzeum), Szerencs – Képeslapok.)

Dombóvári Hírlap 1921. július 03. (5. évfolyam 27. szám p. 2. ADT)

... Cziriák Frigyes, a helyi csoport elnöke üdvözölte a vendégeket és megköszönte hatásos működésüket. A vendégek nevében dr. Kmoskó Mihály válaszolt. Vér Vencel az elnök eddigi eredményes vezetését méltatta a résztvevők őszinte ünneplése kíséretében. Máté Károly üdvözölte a vendégül megjelent dr. Berze Nagy Jánost, Tolnavármegye kir. tanfelügyelőjét,

ki nagy tudásról és szónoki készségről tanuskodó beszéddel válaszolt. Dr. Piukovich Sándor a helyi csoport köréből távozó *Saguly Károly* munkásságát állította követendő például. A távozó bucsuzó válaszában kért mindenkit, hogy a magyar népről ne feledkezzenek meg. . .

Dombóvári Hírlap 1921. július 10. (5. évfolyam 28. szám p. 3. ADT)

Bucsuestély.

Saguly Károly máv. főmérnöknek Dombóvárról való távozása alkalmával tisztelői, barátai, továbbá a „Dombóvár és vidéke üzemi termelő és értékesítő szövetkezet” igazgatósága és felügyelő bizottsága, mult vasárnap a Korona szállóban sikerült bucsulakomát rendeztek, amely alkalommal a távozót dr. Jakab Lajos, Ihrig Pál, dr. Piukovich Sándor, Kosztolányi Géza, Németh Gyula, Baumgart János és Türkössy Sándor köszöntötték fel. A távozó az elhangzott beszédekre meghatottan válaszolt és kérte a jelenlevőket, hogy az általa létesített alkotásokat karolják fel, támogassák és sohase feledkezzenek meg arról, hogy a keresztény és nemzeti eszméket diadalra juttassák. . . .

Dombóvári Hírlap 1921. október 23. (5. évfolyam 43. szám p. 2. ADT)

. . . *Saguly Károly* máv. főmérnök neve nem üres hízelgésből, hanem őszinte szeretet és tisztelettel vegyes hála érzéséből kifolyólag fogja az Esterházy-telep főutcáján az emberszeretetet, a keresztény felebaráti szeretet magasztos eszméjét, a késő unokák előtt is, a megillető magaslatra emelni. Rajta kívül csak Nagy Emil az, akinek nevét a róla elnevezett tér fogja hirdetni, mint nemesszívú emberbarátét. Az ő érdeméül kell betudni az uradalom nagylelkűségét e házhelyek átengedésével.

Dombóvári Hírlap 1921. december 04. (5. évfolyam 49. szám p. 4. ADT)

Pártülés.

A „Dombóvári Keresztény Egyesülés” intéző bizottsága mult szombaton ülést tartott, amelyen sajnálattal vette tudomásul, hogy Börzsönyi Gyula, hercegi felügyelő nagyarányu elfoglaltságára való hivatkozással a pártelnöki tisztéről lemondott. Hervadhatatlan és a párt felvirágoztatása érdekében kifejtett sikeres munkásságát jutalmazta a párt akkor, amidőn őt a párt díszelnökévé választotta. Jegyzőkönyvében örököztette meg a párt a Budapestre távozott *Saguly Károly* ügyvezető-alelnök érdemeit, aki fáradhatatlan tevékenységet fejtett ki a pártnak úgy helyben, mint a környéken leendő szervezése érdekében. . . .

Napi Hírek 1922. május 22. (10. kiadás 17:00 óra ADT)

A KANSz Államvasuti Csoportjának Mérnöki Szakköre tegnap délután tartotta f. évi első taggyűlését.

11.

Just Ferenc igazgatóhelyettes, szakköri elnök megnyitó beszédében üdvözölte a vidéki megbizottakat és az Építész- és Gépészmérnöki szakkörök kiküldötteit, mint vendégeket, majd Heger Árpád főmérnök, szakköri titkár a KANSz és az Államvasuti Csoport illetőleg a Mérnöki Szakkör eddigi működését ismertette, kifejezést adván azon reményének, hogy rövidesen azok a mérnökök is csatlakozni fognak a KANSz-hoz, akik eddig csak működésének gyümölcseit élvezték.

A választmányba: Csorba Sándor mérnök, Flieganf János főmérnök, Fügi Ödön főmérnök, Haas Arthur főmérnök (Pécs), Havlicsek Ferencz főmérnök (Kaposvár), Kovács Konrád főmérnök (Szeged), Ősz Ferencz főmérnök (Miskolc), Mohácsy Ferencz főmérnök (Debrecen) és *Saguly Károly főmérnök* választattak meg.

Magyarország tiszti cím- és névtára 1927. (p. 158. ADT)

Budapest – Lajosmizse

Osztálymérnök: *Saguly Károly, felügyelő*   **Mérnök:** Schmidt Elek

Magyarország tiszti cím- és névtára 1929. (p. 188. ADT)

Budapest – Kiskőrös

Osztálymérnök: *Saguly Károly, felügyelő*   **Mérnökök:** Ilovszky Sándor, főmérnök, Végh Ferenc mérnök.

Pesti Napló 1930. október 26. (81. évfolyam 244. szám p. 51. ADT)

A Mádi utca 9. számú fölszintes házat 402.30 négyszögöles telekkel Stiglicz Bernáttól 40.000 pengőért megvette *Saguly Károly és neje*.

Magyar Feltámadás Lexikona 1930. (p. 969. ADT)

Saguly Károly, okl. mérnök, MÁV felügyelő. Békéscsabán szül. 1877-ben. Középiskoláit szülővárosában, Eperjesen és Sopronban végezte, majd a kir. József Műegyetemen 1901-ben mérnöki oklevelet szerzett. Előbb magánmérnöki gyakorlatot folytatott, 1904-ben pedig Mezőberényben mint községi mérnök működött. 1908-ban a MÁV alkalmazásába állott és a Sárbogárd-dombóvári osztálymérnökségen nyert beosztást. 1921-ben a Budapest-lajosmizsei és 1928-ban a Budapest-kiskőrösi osztálymérnökség vezetőjévé nevezték ki. Mint községi mérnök a mezőberényi polgári fiu- és leányiskola, valamint a községi téglagyár kibővítési munkálatait vezette és irányította az összes utburkolási és csatornázási munkálatokat. Az újdombóvári MÁV talpfatelítőtelep, Dőry konzervgyár, dombóvári járásbíróház munkáit vezette. A dombóvári Esterházy-vasutastelep létrehozása körül sokat fáradozott s ezért a város S.-ről utcát nevezett el. A kiskőrösi osztálymérnökségnél fa- és vashidak, kavicságyas vasbetonhidak átépítésével és más fenntartási munkákkal

12.

foglalkozott. Németországban tett hosszabb utazást vasuti kérdések tanulmányozása céljából.

Magyarország tiszti cím- és névtára 1935. (p. 199. ADT)

Budapest – Terézváros

Osztálymérnök: *Saguly Károly, műszaki tanácsos.*   **Műszaki tanácsos:** Kanka Alfréd.
Főmérnökök: Széchy Dezső, Halász Manó.   **Mérnök:** Neugebauer Károly.

MÁV Hivatalos Lap 1936. december 24. (54. szám p. 5. ADT)

Dícsérő elismerésben részesültek:

. . . . *Saguly Károly műszaki tanácsos, osztálymérnök*   **Budapest – Terézvárosi osztálymérnökség. . . .**

MÁV Hivatalos Lap 1937. február 20. (8. szám p. 30. ADT)

Szolgálat viszony megszűnése.

Saguly Károly műszaki tanácsos, Ritter Rezső felügyelő, Hajdú Károly, Sándor József, Erdélyi Sándor és Tokár József főintézők szolgálati viszonya 1937. évi május hó 31-ével megszűnik.

Új Magyarság 1942. november 03. (9. évfolyam 248. szám p. 8. ADT)

Saguly Károly mérnök, nyugalmazott műszaki főtanácsos folyó évi november 1-én elhunyt. November 4-én délután ½ 4-kor temetik a kerepesi temetőben.

Üzenet 1943. február 07. (8. évfolyam 6. szám p. 4. ADT)

Nagy adomány a Protestáns Árvaháznak.

Saguly Károly nyugalmazott MÁV főtanácsos, budapesti lakos, aki múlt év november 1-én hunyt el, végrendeletében a Protestáns Országos Árvaháznak hagyományozta Mezőberény határában fekvő 35 hold szántóföldből álló birtokát, továbbá budapesti egyemeletes házának felerészét és budapesti földszintes házának nyolcadrészét, feleségének sz. Czebe Irénnek életfogytiglan tartó haszonélvezetével és illetve másodsorban keresztlányának Saguly Lenkének haszonélvezetével. Az Országos Árvaegylet múlt héten tartott választmányi ülésében hálával fogadta el a hagyományt, mely jelentősen segíteni fogja a nemes hivatásu intézményt céljai szolgálatában.

Új Magyarország 1944. december 05. (11. évfolyam 275. szám p. 6. ADT)

Özv. Saguly Károlyné, szül. Czebe Irén december 3-án Budapesten elhunyt. December 6-án, délután ½ 3 órakor temetik a Kerepesi-úti temető halottasházából a református egyház szertartása szerint.

Magyar Közlöny 1946. január 16. (13. szám p. 4. ADT)

7/1945. szám. *Özv. Saguly Károlyné, szül. Czebe Irén* volt budapesti lakos hagyatékának tárgyalása 1946. évi május hó 15-én dr. Benke Béla budapesti közjegyzőnél. Idézve: Czebe István és Czebe Valér.

Tolnai Népújság 1995. augusztus 23. (6. évfolyam 197. szám p. 4. ADT)

Nevét emléktábla őrzi.

„Nem tudjuk hol, mikor született, mikor halt meg, de tudjuk számunkra a legfontosabbat, hogy ez a település, Újdombóvár nélküle talán jóval később jött volna létre, talán nem is ilyen lenne, vagy nem itt létesült volna.”

. . . . Ki is volt, mit tett Újdombóvár létrehozásáért *Saguly Károly*? Talán Dombóváron is kevesen vannak, akik ismerik még a nevét, pedig tett, nem is keveset a városért, s elsősorban az újdombóvári városrészért.

Vasúti osztálymérnök volt, akit az első világháború idején helyeztek Dombóvárra, abban az időben, amikor hatalmas lendülettel fejlődött a vasút. Ezt jelzi az is, hogy 1911-ben már körülbelül 1000 vasutas élt Dombóváron, s ezt követően számuk egyre növekedett. Nekik lakás kellett, hiszen nem tudtak esőben, hóban gyalog a pusztából bejárva dolgozni. Ám a környéken minden föld Eszterházy Pál hercegé volt, s a dombóvári parasztok Pula felé eső kicsiny parcelláikat nem adták el. Lévén a vasutasoktól megkövetelték, hogy tiszták, jól öltözöttek, pontosak legyenek, egy részük kényszerből a munkahelyhez közeli vagonokban lakott. *Saguly Károly* pedig éppen azt tekintette szívügyének, hogy a vasutasokat véglegesen le tudják telepíteni. Vezetésével küldöttség indult hát a fővárosba a herceghez, hogy rábírják adja oda a mai Újdombóvár területén lévő szántóföldeket.

Az üzlet nyélbe üttetett 1918-ban, s a szerződést a vevő, a vasút részéről *Saguly Károly* írta alá. Ezután megtervezte a vasutas telepet, az utcákat, tereket, meghatározta a középületek helyét, kimérte a temetőt is. Így jutottak a vasutasok 591 építési telekhez a mai Újdombóváron, ahol jellegzetesen szabályos párhuzamban futnak az utcák, s ez is a tervszerű munkát mutatja.

Saguly Károly neve azóta homályba veszett, s az egyszerű, lelkes vasúti mérnök neve már senkinek sem mond semmit. Róla – tartják a Dombóvári Városszépítő Egyesület vezetői – méltán elnevezhetnék legalább az újdombóvári templomteret, ahol emléktábláját felavatták.

14.

Azért pedig, hogy a méltatlanul elfeledett *Saguly Károly* nevét mind többen megismerjék, s tudják róla, ki is volt, az egyesület tervezi, hogy minden esztendőben hagyományosan megkoszorúzzák az emléktáblát, amit az ünnepélyes avató alkalmával dr. Szőke Sándor, az egyesület elnöke lepezett le, s amit Szalay Bognár József plébános áldott meg.

Szabad Föld 1998. szeptember 08. (54. évfolyam 36. szám p. 15. ADT)

. . . . A család mindhárom férfi tagjának a vasút adott kenyeret. Csak nekem nem állt a jelző, nem zöldült meg a szemafor szeme. Pedig a település élete szinte a menetrendhez igazodott, amióta *Saguly Károly mérnök úr* kijelölte az utcák helyét, és a vadnyugati vagonvárosokhoz hasonlatos alkalmi szállásaikról a vasutasok beköltözhettek első tömésházaikba. Újdombóváron még az én gyerekkoromban is a vasút törvényei voltak érvényesek, ez pedig csaknem katonai fegyelmet jelentett. . . .

Tolnai Népújság 2016. február 11. (27. évfolyam 35. szám p. 1. ADT)

Emléket állítanak a főmérnöknek.

A város hetében avatják fel Újdombóváron *Saguly Károly vasúti főmérnök emléktábláját*, aki az egykori vasutas telep tervezője volt, és akinek az elképzelése alapján 1919-ben megkezdték a terület parcellázását.

A dombóvári képviselő-testület arról is döntött legutóbbi ülésén, hogy *Saguly Károly* emléktábláját a róla elnevezett téren egy, a városrész utcáinak úthálózatát vasúti sínekkel szimbolizáló szerkezetből kiemelkedő kőoszlopon helyezték el. A város idei költségvetésében 250 ezer forintot biztosítanak erre a célra.

Saguly Károly emléktáblája a Nagyboldogasszony-templom falán.

(Forrás: wikipedia.org)

15.

**Saguly Károly emléktáblája a róla elnevezett téren.
(Forrás: Google térkép)**

Mezőtúr	Saguly Károly	Néhai Saguly	Kebe Irén	Kebe István	Kebe István
1907	mezőtúri	János	Judith, ev. ref.	Pántóhai	Mezőtúr
Nov	ag h. ev.	Néhai	febr 1885 febr	Eulalia	Panta peres
27	febr 1877 Jan	Balla	11. lok		Dr Kebe Je-
	28 lok	Ersebet	Mezőtúr		mő Bida-
	Mezőtúr				post VIII ker.

**Saguly Károly házassági anyakönyvi bejegyzése.
(Forrás: familysearch.org – Mezőtúr – Házassági anyakönyvek)**

Az összeállítás nagyobb részben az Arcanum Digitális Tudománytár (ADT) oldalain fellelhető anyagokból készült.

Hivatkozások a cikkek mellett.

Összeállította: Vati László Dombóvár, 2022. április 04.

Az összeállítás részben vagy egészben szabadon felhasználható az összeállítóra való hivatkozás után.